

ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ В УМОВАХ СВІТОВОЇ КРИЗИ

асп. Положіє С.А., студент Острієенко Н.

Весь світ переживає фінансову кризу, тому, не дивно, що ця криза охопила і всі банки, у тому числі й українські, завдаючи цим додаткових проблем та клопоту. У таких умовах спеціалісти та робітники банків повинні планувати свою подальшу діяльність, вирішуючи і ті проблеми, які з'явилися.

Фінансова криза призвела до певних змін у банківській сфері, що вплинули на основні показники діяльності банків. За даними Національного банку України ситуація у банківській сфері наступна:

1) в Україні станом на 1 жовтня 2009 року ліцензію на здійснення банківських операцій мали 185 банків, що на 4 банки більше ніж за аналогічний період 2008 року;

2) в умовах кризи вперше за останні декілька років з'явилася тенденція до скорочення активів банківської системи. В основному це відбувається за рахунок скорочення обсягів кредитних операцій, частка яких становить 77,9% усіх активів. У свою чергу структура активів протягом 2009 року зазнала певних змін у порівнянні з 2008 роком, у наслідок чого зменшилася питома вага кредитів на 5,31%;

3) відбулося зменшення коштів клієнтів банків і складають 37,5 млрд. грн. Порівнюючи з аналогічним періодом 2008 року, приріст коштів клієнтів складав 59,9 млрд.грн;

4) змінилася структура кредитного портфеля за об'єктами кредитування: кредити юридичним особам зменшили на 0,99% і склали 323,2 млрд. грн.; кредити фізичним особам втратили позиції на 1,49% і становили 197,2 млрд. грн.; однак кредити та депозити іншим банкам збільшилися на 1,59% - 43,7 млрд. грн.

5) завчасно не скоригувавши свою політику й не вживши ефективних заходів для мінімізації впливу кризи, банки розраховують на компенсацію втрат за рахунок держави й власних клієнтів. Для цього українські банки підвищують відсоткові ставки за наданими кредитами, не повертають депозити як достроково, так і після закінчення строку, затримують проведення платежів, вимагають додаткових платежів та ін.

Існує думка, що саме банки винні в тому, що виникла криза в Україні. Кредитна потужність банківського сектора України

порівняно з іншими державами достатньо велика завдяки високій частці іноземної участі., та ці кошти йшли не на розвиток економіки, а на споживче кредитування населення.

В Україні ризики найвищі для середніх і невеликих банків, які часто володіють слабкою інфраструктурою управління ризиками та високою залежністю від короткострокового фінансування. В умовах фінансової кризи банківським установам необхідна державна допомога. Проте державні органи забезпечують підтримку лише великих банків, що складають основу банківської системи, середні і малі залишаються вразливими. Так, деякі міжнародні банки закривають філії, деякі зовсім залишають український ринок, відбуваються інші зміни.

У складних умовах банківської кризи важливо не допустити відпливу ресурсів з банківської сфери, акумулювати готівкові кошти та активно використовувати можливість вигідних операцій з торгівлі валютою і цінними паперами, вжити всіх можливих заходів для підвищення довіри з боку іноземних і вітчизняних інвесторів, а також розробити програми реструктуризації банків залежно від характеру проблеми. Найпоширенішими методами зниження та уникнення ризиків є диверсифікація, лімітування, хеджування та резервування. Українські банки досить плідно переймають досвід у західних колег та впроваджують його.

Для успішного управління банківськими ризиками необхідно забезпечити постійний моніторинг ризиків, запобігання прийняття неконтрольованих рішень, удосконалення методики розрахунку резервів на покриття можливих збитків, ефективну систему використання інформації, поліпшення правових умов

Одним із шляхів оптимізації банківських ризиків є страхування депозитів. Програми страхування сьогодні активно розробляються і впроваджуються в банківську практику. Представники державної влади і фінансової системи вбачають у програмах страхування важливий елемент протистояння банківській кризі. Це стане гарантією надійності внесків для клієнтів.

Отже, в умовах світової фінансової кризи більшість проблем у банківському секторі загострилися, спостерігається тенденція спаду у діяльності комерційних банків. Для виходу з кризи у банківській системі необхідно об'єднати зусилля держави і банків, та оптимізувати свою діяльність.